

riječ(i) urednika

Pisati o *jazz* glazbi, premda to činim već pola stoljeća, teško je i komplicirano. Često mi se to čini i nemogućim do kraja argumentirati, no posljedica je to i mog subjektivnog "iskustva", kazao bih romantičnog pristupa toj umjetnosti. Umjetnosti? Da, jer to već duže vrijeme ni u Hrvatskoj nije sporno. Naime, ta glazba je na početku moga bavljenja njome bila tek jedna vrsta "lake" glazbe na koju se čak i plesalo. Tako je to tada bilo.

Danas sam sretan što sam u tome glazbenom improviziranom - znači i slobodnom interpretiranju našao veliko osobno zadovoljstvo, stečeno 60-godišnjim intenzivnim duženjem s *jazzom* i *jazzistima*. Sasvim sigurno mogao sam i puno ružnije provesti sve to vrijeme. No, činjenica je da je teško pisati i ocjenjivati *jazz*. Danas ipak mnogo lakše s obzirom na broj dostupnih knjiga, časopisa i nosača zvuka, te posebno na fenomen informatike. Usput: ne zbog konzervativnosti, već "komotnosti" (mi bi to ovdje na sjeveru okarakterizirali liježnošću), nisam nikada, a mogao sam, prihvatiti tu novu tehnološkinju, već i dalje svoje urednike "mučim" time što im donosim ili oni odnose "ono" što sam istipkao na pisaćem stroju, starijem od mene, pa ćemo vjerojatno zajedno i stroj i ja završiti kao eksponati u Tehničkom muzeju. A urednici, barem do sada - trpe nas.

Zadovoljan i sretan? Da! Jer eto, već pet godina sudjelujem u "avanturi" zvanom WAM. U dvadeset brojeva (u jednom nisam, jer sam se "provodio" u Traumatološkoj bolnici) sa mnom je uvijek moj Glavni urednik bio strpljiv i beskraino uviđavan, pa je u ovome slučaju pravo zadovoljstvo biti pet godina stariji! Moja kolegica s fakulteta Koraljka Kos, vrsna muzikološkinja, kaže: "*Kad je riječ o pisanju o glazbi, onda je to nekako lakše kad je čovjek mlad. Poslije postaje sve s(a)vjjesniji i kritičniji u odnosu na to čudo koje nazivamo umjetničkim djelom.*" Moguće je i to da sam i ja uz WAM postao pametniji?

Miro Križić

Što poželjeti WAM-u za obljetnicu? Možda manje nosača zvuka na tržištu ili manje novih kućnih *hi-fi* komponenti? Gdje su vremena kad smo imali jednu ili dvije Mahlerove ili najzad prvu "Prvu" Brucknerovu? Čak je postojalo i vrijeme kad je dvoje - troje ljudi iz "škvadre" moglo bez pretjerivanja utvrditi da su skupa čuli dobar dio *hi-fi* uređaja što vrijede na svjetskom tržištu! Jest, to je bilo prije više tri desetljeća. Ali skratimo (pri)sjećanja. Prije pet godina jeste li u Zagrebu mogli sanjati provalu izdanja diskografskih arhiva s prvorazrednim snimkama (tehnički i interpretativno) po cijeni od pet do šest kolača po CD-u? Niste! A, jeste li očekivali 50-ak diskografskih tvrtki po zagrebačkim trgovinama? Ne, ni to! O naručivanju *e-mailom* unutar Hrvatske znam da niste niti razmišljali. Vjerovali ili ne, čak i za redovite kupce postoji dodatni popust! Snimke koje još nisu recenzirane u svijetu u Zagrebu se i po mjesec dana ranije nalaze na policama! Da, da! Na policama imate i solidan izbor SACD-a, o kojima nismo ništa znali, ili barem ja, prije 5 godina. Sad možemo birati i uređaje za njih. Zato budite oprezni a mi ćemo vam u toj "zbrci" nastojati pomoći najbolje što znamo.

Vaše ideje i sugestije su dobrodošle, ali imajte uvijek u vidu "prostor" mogućeg. Mi ćemo i nadalje nuditi glazbenu raznovrsnost, obrađivanje

važnijih tema u "bloku" kako bi se dobilo na širini, te pratiti suvremene trendove kao neovisni. Da bismo to ostvarili, nužna je što bolja suradnja s našim distributerima. Zadnje spomenuto nas i ponajviše sputava jer "sluha" za marketing imaju samo veliki ili oni rijetki koji misle na duge staze. Nije loše ni sada, no treba se nadati boljem. Na kraju možda i najvažnije: imamo već izvjesno vrijeme kritičnu masu mladih muzikologa (pa i dizajnera) koji su i vama i nama garancija da konačno možemo razmišljati na duge staze. Svi su oni odabrani po samo jednom kriteriju - posvećenosti glazbi! To je naša temeljna odrednica po kojoj ste nas i do sada prepoznali!

Aleksandar Mihalyi

Nismo mislili da ćemo promijeniti svijet. Htjeli smo si ga tek uljepšati i usput korisno utrošiti vrijeme. Ono prvo nismo napravili, ovo drugo jesmo. Nadamo se, na veselje i radost i svima vama. Želja dvojice zanesenjaka glazbom i dobrim zvukom, koji su svojom idejom privukli drugu dvojicu, nije otpočetka slutila oživotvorenjem. Previše je toga bilo nepoznato da bismo povjerovali da ćemo za pet godina pisati svečarske uvodnike. Nismo se često vidali, nismo niti puno planirali, jedino smo puno radili. Ono što smo voljeli i volimo. Zato neskromno i s ponosom gledamo na trag koji smo ostavili u tih pet godina.

Prije pet godina već je bilo jasno da audio okreće još jednu svoju novu stranicu i da ide putem koji nije vodio baš tamo kamo smo mi željeli ići. Mi smo htjeli promicati vrhunski audio, a audio je klizio u prosječnost. Nismo odustajali, ali smo se ipak morali prilagodavati trendu, ne dopuštajući pritom da nas on uvuče u svoju maticu. Ostali smo dosljedni u pristupu, a ono malo ustupaka koje smo učinili vjerujemo da je bilo na tragu i u funkciji onoga čemu smo otpočetka težili - promidžbi kvalitetno reproduciranog zvuka. Nismo samo izvještavali, trudili smo se i podučiti, otvoriti nova obzolja, uputiti u meritum stvari, pomoći u nedoumicama, izvesti iz zabluda. Pet godina vašega povjerenja jasna je potvrda da nismo odveć grijehili.

High end, audiopodručje kojem smo posvećivali najviše pozornosti, nije nam svojim razvojem pružao baš previše materijala da bismo uvijek bili novi, drukčiji, zanimljiviji. Stvari su se u njemu (pre)sporo odvijale, ne ostavljajući nam baš previše prostora za raznolikost. No, prelistavajući stare brojeve WAM-a, nisam stekao dojam da smo bili monotoni. Ni u onome što smo izabrali kao predmet zanimanja, ni u načinu kako smo o njemu pisali. Premda nismo uvijek od svih bili shvaćeni, siguran sam da će način kako smo pisali o audiouređajima i gledali na stvari podnijeti strogi sud vremena i biti zanimljiv i čitljiv i nakon više godina.

Nismo uvijek bili na čelu zbivanja. Nismo to zbog skromne učestalosti izlaženja ni mogli, niti smo tomu težili. Ali smo se zato trudili biti savjesni analitičari i iskreni komentatori stvari i zbivanja. Bit ćemo to, uz vašu pomoć i pozornost, i nadalje. Proteklo će nam vrijeme u tomu zasigurno biti od pomoći. Ono, pak, koje nam predestoži, nadamo se da će nam ipak ići u prilog i nositi u sebi dovoljno "zanimljivosti" da opstanemo barem do prvog dvoznamenkastog jubileja...

Milan Rupić